

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

O-vár. Vizi-utca. 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csütörtökön és Szombaton.

Az évnegyedre 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: négyhasábos sorért elsőször 7 kr, másodszor 6 kr, harmadszor 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A KOLOZSVÁRIKÖZLÖNY

april—decemberi folyamára.

Tisztelt olvasóinkra nézve tán felesleges is mondanunk, hogy Mátyás király megválasztása óta nem volt királyságunknak oly fontos, oly világraható országgyűlése, a minő a jövő hó első napjaiban veszi kezdetét.

Azon gyűlés vagy sokáig fog tartani, s akkor a béke olaját hozza meg nemcsak a birodalom, de bizonynyal egész Európa számára is; vagy gyorsan szét fog oszlattatni s akkor a legkomorabb napok következnek Európára.

Mindenesetre hírlapirodalmunkra naponta fontosabb szerep vár, s választott lapját az olvasó most kevésbé nélkülözheti mint valaha.

A „K. Közlöny“-t olyanná igyekeznünk tenni, hogy a mennyire tere engedi, tiszt. olvasóink a felmerülő kérdésekről és eseményekről teljes és gyors értesítést nyerjenek. A budapesti országgyűlésről jeles történéseink és munkatársunk Kövári László tündi értesítéseit lapunkban részint posta, részint távirat útján.

Bécsből a „Neueste Nachrichten“ derék és jóérzelmű szerkesztőségének bírjuk ígéretét, hogy az Erdély sorsát illető ügyekről azonnal távirati értesítést megküldi hozzánk.

A haza minden vidékén vannak alapos felfogású levelezőink, kik a megyei mozgalmakat figyelemmel kísérendik; lapunk irányezikre nézve tán már átláttak olvasóink, hogy jó erők vannak megnyerve.

Jelszavunk: alkotmányunk teljes visszaállítása, melyen bármennyi változtatást csak az országképviselő törvényes uralkodójával egyetértve tehet, a nemzet legitim uralkodója pedig az, a ki Szent István apostoli királyi koronájával, és alapítványaink értelmében megkoronáztatik.

A Királyhágón inneni és túli rész egy test egy lélek, a haza egy és osztatlan a Kárpátok között, és ez mint alkotmányos ország minden benn lévő nemzetiségek szabad fejlődését biztosította az 1848-ban kimondott jogegyenlőség, a szabad társulati jog és az ös municipális jogoknak az összes népre kiterjesztése által.

Ezen irányban haladtunk eddig is, s ez irányban fogunk haladni a mennyire csak a sajtó korlátai engedendik.

Lapunk még az osztrák bélyegadó terhe alatt nyögve, felesleg példányokat nem nyomathatunk, ez okból kérjük olvasóinkat megrendeléseik kellő időbeni megtételére.

A „K. Közlöny“ előfizetési ára:

Apriltól év végeig 9 ft.

Félévre 6 ft.

Évnegyedre 3 ft.

Az előfizetésipénzek kiadónk Stein János közléputcai könyvkereskedésére küldendők, hol a lapok pontos megküldéséről siető intézkedések vannak téve. — Kolozsvár, márcz. 10-kén, 1861.

Dózsa Dániel.

N.-Szében, mártius 6-kán 1861.

Δ Olvastuk a Reichsparlamentről kibocsátványt. Nem engedjük át magunkat sem azon keserű megdöbbenésnek, melyet az első hír oly méltán keltett hazánk alkotmányos helyreállítását váró kebleinkben, sem azon elfásult megatalkodottságnak, mely a tizenkét évi nyomás után oly természetes, ha még most is csalódtunk.

Mi mindig azt mondtuk, évek óta, hogy Magyarország helyre áll, s lesz, mert a kik 1849 után a pyramis felépítését elvállalták, azt nem alapjára, hanem hegyére állították; és támogatása bár a szuronyok milliója, fel fog dőlni, mert a természet törvénye szerint föl kell hogy dőljön. A kérdés csupán a „miként“ körül forog; és minél tovább halad fel-dőlése, annál nagyobb robajjal, annál többet össze-zavarva dőlend föl.

Magyarország, és annak alkotó részei, ide értve természetesen Erdélyt, független és saját alkotmányával bíró ország volt örökké, és ha Erdély a király választás felett meghasonolván, Magyarhon részével egy ideig a török szuzerain hatalom alá adta volt magát, azt Magyarország királyai mint független királyok, és mint a magyar szent koronához tartozót, követelték és szerezték vissza.

Magyarország soha még más országba bele nem olvadt, soha annak törvényhozói más ország törvényhozó testületének egyéneivel egy padon nem ültek, soha ezekkel magokat le nem szavaztatták, soha ily leszavazás után, az ország adót, katonát, adósságot a magukat képviselőnek nevező hódoltatók által magára nem tétetett, finomabban és hatalmasabban mint Mohácsnál, mert ott elvérzetek az ezerek az ellenség ágyuitól, rabszjira fűzetett a kétszáz ezer a fegyveres ellentől; és királyai azután fizettek adót, melybe békekötés után egyeztek. Most nem kérde-nék akarjuk-e az adót; nem fegyverrel se nem békével vennék, hanem reánk szavaznák azt, és királyunknak, úgy, mint Magyarország független királyának nem is lenne szabad hozzá szólni.

Szentek a király jogai előttünk, szentek azon koronáé, mely felett nyolczszáz hatvan év alatt oly csudálatosan örködött a gondviselés, midőn szavunkat emeljük, elménk teljes meggyőződésével különböztetjük meg a fölséget azoktól, kik éppen most, a magyar országgyűlés előestéjén ezen eltipró intézvényeket javasolták és kiadatásukat kereszttől vitték.

Ösztönt kérjük, miért tették ezt? mert nem hiszszük, hogy ők magok is biznának tervük keresztülvitelében. Két főpontot jegyeztünk meg az erről szóló kibocsátványban, egyik az, mely szerint az országgyűlések ha nem választanak tagokat a választás után is választhatni; másik az, hogy a magyar koronához tartozó tagok nélkül is a német, szláv, s olasz tartományokat illetőleg a Reichsparlament érvényesen működhessek.

Ezen utóbbi pontra nézve nem boszankodunk semmit is azon furcsa reciprocitásért, hogy ők a magokat illetőket nálunk nélkül igazítják, ellenben a mi Magyarországot illeti, abban szorgalmatosan szavazni akar a Lajthán túli kormány kétszázötven szavazatjával. Am nem bánjuk, igazítsák a magokét teljesen függetlenül Magyarországtól, de mi szintugy hasonló igénylünk ügyeinkre néve.

Hanem éppen ebben látjuk a kibuvó ajtót, melyen menekülni akarnak. Jól udák ők, hogy Magyarország nem lehet országgyűlése, hol csak egyetlen egy is találkozhassék, a ki hazája alkotmányos függetlenségéről lenondjon.

Am tehát akkor mit fogunk enni? elprobálandják egyenes választás után ha nem is minden a tervben foglalt, de bár néhány broalmi tanácsit tagot Magyarországon szerezni. De prugy tudják ők mint mi ennek is lehetetlenségét. Nemulusztották ugyan el némelyek a különböző nemzetiségeket egy más ellen izgatni, azonban figyelmüket nem kerülhetette ki, hogy e nép, tartozzék bármi nemzetiséghez vagy osztályhoz, gyűlöli a roppant adót, plet cseh, galicziai, és német hivatalnokok hoztazá; tudják azon compromittáló hangulatot, mely nemzeti kölcsönnek ugyanezen hivatalnokok által szegény falusi községre rovása előidézett. — Talán ha más tárgy, például: ut, kórház, fuvarcá tüzetett volna ki a Reichsparlament feladatául, alkozhatott volna vagy egy választó kerület, mely képviselőt küldjön; de hogy éppen adó, az adósá, zatonaság feletti törvény hozatala végett Magyarország határai között választó kerület képviselőt állszon olyant, a ki együtt egy törvényhozó teth üljön német, cseh, és galicziai egyénekkel, vleszavaztassa magát, s rovasson alkotmányosnak vezet adót, vagy kölcsönt Magyarhon részére; s sikerének lehetetlensége csallhatatlanul feltűnöttük. Így tehát egy mentő nyílás kellett, t. i. aa a magyar koronára nézve a Reichsparlament elk is, ha oda Magyarország követeket nem is kü mindamellert hatóságát gyakorolhassa a többi mányokra most egy

darabig, míg arra szükség van Magyarország ellenében.

Ez lesz a dolog kifejlődése, mit azok is, kik javasolták, beláthatták. És vajjon miért kellett éppen most kihirdetni ezeket?

Tizenkét évvel ezelőtt az évnek majdnem ezen táján sikerült az osztrák kormány mérsékeltabb egyé-neit háttérbe szorítani azoknak, kik a birodalmat a sanctio pragmatica teljes megvetésével germanisatoria, Magyarország megsemmisítésére, és absolutismusra fektették. A veszély közepette sikerült kimondatniok Európa diplomatiájával, hogy az ausztriai birodalom európai szükség, egyszersmind elhitették, hogy ennek helyreállítására csupán rendszerök alkalmas. A birodalom azon állásban, melyet területileg a keleti kérdés szomszedságában és két nagy hatalom közepette elfoglal, igen fontos Európa előtt, és várta ez, hogy feladatát a fölvett rendszer után fejtendik meg. Csallatkozott; fennen hirdették ők néhány év előtt a hatalmas centralizált Ausztriát, de ez napról napra hanyatlott, benn rendetlenség, elégedetlenség, a fináncziának béke közepette elesése; künn a nagyhatalmi befolyásnak mindinkább paralizálása és végre az olaszországi elesés vala az eredmény; átlátta az európai közvélemény, hogy a rendszer, melyen a birodalmat alapítani akarták, teljesen szétzuza azt.

A felség kimondotta a rendszer változtatását, elvül tüzte ki a sanctio pragmaticát, mely Magyarország független alkotmányos állását biztosította.

Es most azt várja Európa, hogy azon feladatot, melyet a centralizált birodalom megfejténi nem tudott, fetjse meg a magát Magyarországra és annak alkotmányosságára fektetett rendszer.

Magyarország most azon egyik nevezetes szempont, melyre az európai diplomatiának figyelme irányozva van.

De a centralizatio rendszer emberai most is a hatalom főpolczán állanak, mint miniszterek. Ők kedvez eszméjükről le nem mondtak, végcéljuk elbukott rendszeröknek bár romjaiban fentartása, s kedvező időben helyreállítás.

Ők látták a január 16-ki leiratból, hogy a felség Magyarország teljes alkotmányos állásának visszaállítása iránti szándékát mondotta ki, figyelemmel kísérték az erre tett megyei feliratokat, melyek az azokon előmlő elkeseredett törvényes hang mellett is egyről egyig monarchikusok. — Féltek a kibékülés-től, mely ily előzmények után lehetségesnek tünt fel.

Hallották némely választó kerületek által a képviselőségre kitűzöttek neveit, és látták: „hogy Magyarország képviselő háza közeledik alakulni olyan férfiakból, kik hazafiak a szó teljes értelmében; kik a haza jogaiból semmit nem fognak áldozni, de egyszersmind észszel és erővel bírnak, azon roppant zavarból, melybe Magyarország taszított kibontakozni, kik a szétzuzott művet képesek helyrealkotni, azon alapot, melyen a sanctio pragmaticával egy közös uralkodó alatt összekapcsolt, de egymástól teljesen függetlenül maradt országok a birodalmat képezik, megovják; megoldják a feladatot, melyet Európa vár jelenleg, Magyarország alkotmányos basisán.

Meg kelle a helyesen induló választásokat zavar-ni, föl kelle ingerelni s elkeseríteni Magyarország választóit, hogy ők többé ne tekintsek fontosnak az alkotó vagy is inkább helyre állitva rendező tehet-séget a képviselőkben, kik egyedül képesek Magyarországot s ennek virágzó állásán nyugvó hatalmát a birodalomnak helyre állítani, a mely esetben örökre oda van az oly sokszor megkezdett, különösen a le-folyt tizenkét évek alatt kifejtett, és ismételve elbukott rendszer, visszahozhatatlanul elítélve Európától. Ellenben ha az elkeseredett választók csak is az el-keseredés hangján minél hangosabban feljajduló ké-pességet minden egyéb nélkül tekintik, lesz egy képviselő ház, melynek igen is az alkotmányos állás vissza fog adatni, de a mely képtelen lesz alkotni, és ez esetben a zavar, mit ők idéztek elő, tartani fog közigazgatásban, igazságszolgáltatásban, fináncziában, hadügyben, mindenben; Magyarország s azzal a birodalom hatalma, védelmi képessége, be-folyása még jobban hanyatlанд; és akkor Európa diplomatiája s közvéleménye talán eldobandja Ma-

Márc. 7-kén is folyt. Márc. 8-kán a szavazás eredménye felolvasztatott. Nem akarok hosszas lenni, nem írok le az egész tiszti névtárt. Második alispán Bereczki György lett. Főjegyző: Pogonyi Dénes, aljegyzők: Décsai Miklós

Viski Zsigmond; tiszteletbeli aljegyzők: Kornis Miklós, Zeyk József, Wesselényi József, Zilahi Károly. Főjegyző: Gombos. Főorvosok: Bereczki Károly, Csenes. Főmérnök: Eltő Elek. Főszolgabírók: Bereczki Lajos, Teleki Mihály, Keresztes. Táblabírók: id. Wesselényi Ferenc, Apor Pál, Hiri Ferenc, Viski József. A megyei bizottság közlése: választottak Kossuth, Klapka, Türr, Perczel és Pulszky.

A szervezés eleinte igen lassan folyt, ezért zúgolódtak és olyanokat vádoltak, a kiket, meglehet méltatlannal sújt a vád. A szavazás elég csendesen folyt, de a szavazás előtti napokon sok megvesztegetés történt. Ekkor határoztak egy feliratot a felséghez Erdély visszacsatolásáért, melynek fogalmazásával Bereczki György és Szikszai Lajos bíztattak meg.

E napokban történt a követválasztás, a bizottság elhatározta, hogy nem Budára, hanem Pestre küldi követeit. Márcz. 4-én fényes uri bál volt sok mágus jelenlétében.

M. A. Sajtóhírek. Az unio életkérdés czikkben a 38. sz. alatt az első lapon a 3-dik hasábon az első sorban Conditionalis helyett olvasandó „Codificálás.” A 2-dik lapon az első hasábon német és spanyol királyság helyett olvasandó német és spanyol ág.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A kolozsvári, s m.-vásárhelyi városközségek jó példáját követte Csik-Szereda város is feliratot intézvén a felséghez, az 1848 diki összes törvényeknek mint egyedül lehető alkotmányos kiindulási alaprak mielőbbi életbe lépését iránt; melyhez képest alkotmányos hatóságaink szervezését s Erdély képviselőjének ápril 2-ára a pesti országgyűlésre meghívását kérelmezik.

— Báró Kemény Ferenc önmaga a hó 7-én volt kihallgatáson az uralkodónál.

— Magyarországon a névmagyarítások nagyban mennek, minden vidékből sokan adták be aziránti folyamódásokat.

— Bécs, márcz. 7. A „Wien. Ztg.” egy császári kéziratot hoz, mely az államminiszterhez van intézve, s melyben — fentartván a Magyar, Horvát, Tót, Erdélyország, Dalmácia, katonai végvidék, és Bukovina g. n. e. lakosságának abbéli joga, hogy általános nemzeti kongresszusain az egyházi és tanügyekre nézve képviseltesse magát, — Rajacsiés, patriarkák kérelmére a volt szerb-bánáti köz igazgatási terület szerb lakossága számára nemzeti kongresszus engedélyeztetik, mely még a magyar országgyűlés összehívása előtt megnyitandó s bevégezendő a végbél: hogy a szerbeknek alkalmuk legyen — a régi kiváltságok, különösen nyelvök és nemzetségek kezesség mellett való fentartását illető ohajukait, mint szintén a vajdaság megtörtént visszacsatolására alkalmából szükségesséknél látszó feltételeket s ezeket biztositó javaslatokat megállapítani.

— Háromszékről a következők curiosumot vesszük: Minként a Magyarországon sok szervezett és már a hazaügyekben munkálkodó megkezdett vármegyék, s különösen Gömör, Baranya és Veszprém vármegyékben számos zárt iratok érkeztek postauton Erdélybe, s különösen „Háromszék közönsége előjárósága” czimzettel, melyek jöllehet még maig életben nem léphetek: azt kérdezik a fennevezett t. ez. vármegye hivatalnokai, hogy és kinek adatnak azon gazdátlan irományok a postákról, mivel ők azokról senkitől semmi választ se kaphattak? erre én mint postakezélő székely hazafi röviden annyit válaszolhatok, hogy azokat az erdélyi posta-directio egy felsőbb helyről keletkezett rendelet következtében, egy körözéssel mind magához gyűjti, hogy onnan azután hová szállíttassék, azt én se tudom, mert az Präsidial.

J. — Nyilatkozat. Tudomásomra esvén, hogy Nőgrádvármegye széchenyi kerületének némely választói, megemlékezve azon kedves baráti kötelekeiről, melyek engemet hozzájuk fűztek, kívánják tudni: mi-e ellenemre, ha e kerületnek követjelöltül ajánlanának, ezennel kijelentem: hogy legnagyobb dicsőségemnek tartanám, ha a legközelebbi követválasztásnál a választók bizodalma személyemben pontholna össze. Kelt Turinban, febr. 2-kán, 1861. Pulszky Ferencz, a széchenyi kerületnek volt képviselője.

— Alpestesről ifj. Krs M. ur a Bach-rendszer hivatalnokainak egy curiosus ítéletéről értesít, mely szerint egy nyírmező romának a mult szomorú évtized utófelében a lovát ellopták. Meglelte s mind a mellett, hogy nemcsak saját, hanem szomszéd helységekből való is bizonyítottak mellette, ellopott lovát a törvényszék vissza nem ítélte.

— Elvesztett tárcza. Folyó hó 8-kán este a farkasutczától a k.-monostortúráig elvesztett egy tárcza; volt benne 48 o. frt, két levl és több látogatási jegy. A becsületes megtaláló, illő jutalomról biztosítván, kéri az Halmágyi Sándornak, mint tulajdonosának visszaszolgáltatni.

POLITIKAI HIREK.

— Márczius, miként egy reménydus tavasz hóhoz illő is, érdekessé kezd válni. Említők a multkor Vincze nek a porosz képviselőház márcz. 2-ki gyűlésében tett nagyérdékű nyilatkozatát. Vincze nem teheté, hogy ellent ne mondjon egy képviselő arra tett utalásának, miként II. Frigyes és II. József Németországot nemcsak szabadságra, de egységre is intik, s mily méltó dolog örülni a két német állam versenyén. Vincze nem tartja szerencsésnek a 18-dik század azon két nagy férfira tett utalást; hisz azok ellenfelek voltak, s eként folytatja: „Ha a külügyminiszter, ki ma a belügyet képviseli (derültég) fájdalomra ujból az Auszriával tartásról beszél, ismételnem kell, hogy Ausztria nem német, 35 millió lakója közt csak 7 millió németje van. Ha tehát együttartanánk Auszriával, annyit tenné mint együttartani 28 millió nem-német népséggel, és ha Wagener képviselő Benedek tábornokra utalt, elfeledte, hogy a tábornok magyar. Hogy miképen tanácsolhatja valaki nekünk az új osztrák alkotmány után az együttartást Ausz-

triával, meg nem foghatom. Hogy azt a botorságot kövessék el, hogy ebbe Magyarországot is bele vonják, nem vártam volna; Ausztria német része keserű tapasztalásai után nem sokára visszatér Németország ölébe, melynek élén Poroszország áll. A vitéz magyarok pedig, kik jól tudják, hogy mit akarnak, ez alkotmányt szét szakták. Egyébiránt az együttartás diplomai beszédmodor, addig jár együtt az ember meg kényelmére van. Azt is fogtárk, hogy mi örültünk Ausztria megveretésén; ez nem áll, mert ha jónak is láttam, hogy olaszországi függelékétől megmeneküljön és Poroszországnak tért nyisson, hogy Németországban elfoglalja azon pontot, mely őt megilleti; de annyira még sem mentem, hogy megveretésén örüljek.

Több szónok felszólal a nemzeti egyet irányja mellett. Berg követ így szól: Ausztria Németország keze, mely a déli és keleti foglalmányokat megtartja, és az alávetett törzsek felett az uralmat vezeti. Egy porosz király sem fogja soha átvehetni Németország vezetését, ki Németország meghódítását elutasítja.

Vincke: Ha még mindig azt hiszik, hogy az ausztriai 7 millió német tulsúlylál bír a 28 millió nem-német felett, egyszerűen csak Magyarországra mutatok. Tagadom azt, hogy Ausztria ránk nézve nélkülözhetlen, többet tesztek fel Poroszországról. Ha valamelyik állam nélkül ellehetünk, kétségtelenül Ausztria az, ronsolt pénzügyeivel. — Kértem pénzügyérünket, lenne-e kedve csak egy garast is adni Ausztriának? (Nagy nevetés, melyben maga a pénzügyér is részt vesz.) Erre a viták bezárattak.

— A kölni lapnak írják Bécsből, hogy Magyarországon katonai kormányzója, Lichtenstein herceg, ki közelebb Bécsben járt, szaporítását kívánta volna a parancsnoksága alatti hadseregnek és az neki megadatott volna. Az érintett kormányzó állítólag arra is felhatalmaztatott, hogy ha a szükség úgy hozná magával, Arad, Temesvár, Pétervárad és Komárom várait ostromállapotba helyezze.

— Az aldunai fergeteg mind fenyegetőbb képet ölt. A Párisba, Pétervárra, Belgrádba küldött számos követtség kezd gyümölcsözni; rövid időn meghallik, hogy az egész illir félsziget fel van kelve. A porta teljes erejéből készül. Szerbiában nem sokára általános fegyverkezésről fogunk hallani; minden kiszolgált katonát és szabadságot behínek és sok külföldi tisztelet alkalmaznak. A porta elhatározta, hogy a szerb határon erős figyelőhalmot állít föl. Mihály herceg és a belgrádi várparancsnok Kursid basa, nagyon feszült viszonyban állnak. A montenegrói mozgalmak Szerbiával egyetértésben történtek. Az erre vonatkozó tárgyalások az ismert szerb tudós Vuk Stefanovics-Karadzits által történtek, ki a mult nyáron hosszasan tartózkodott Cetinijében; az Oroszország és Szardínia közti viszonyok rövid idő alatt javulni fognak és azt állítják, hogy az első, Dél-olaszországban, hajó-állomási helyet nyer.

— Törökországban, mint az „Opinion nationale” értesít, vékony szálon függ a katastropha damoclesi kardja. Mik egyfelől a montenegrói felkelés felhői mindig fenyegetőbben tornyosulnak, azalatt a láthatár másik részén Konstantinápolyban a nép elégtelenségének fenyegető moraja, s a pénzügy kétségbeesett állapota fenyegeti az állam létét. A porta már nem fizeti hivatalnokait; Miris elfogatásának hírére füstbe mentek a kormány és a kereskedelem reményei; naponta újabb bukákat jelentenek, s a legjobb házak meg vannak ingatva. A „hazné Darvili” állam-papírok, melyekre februárban 62 millió frankot kellett volna fizetni, 14 évi haladékot nyertek, minek következtében a nevezett papírok értéke 100-ról 38-ra esett. Konstantinápolyban a pénzügyi csinyt fél vagy egész tönkre jutásnak nézik, mert nem hiszik, hogy a török birodalom még 14 évig fenállana.

— Az újabb posta a londoni bankjegy-pörrel azon tudósítást hozza, hogy a nyomdászok, Day és fiai, törvényes lépéseket készítettek tenni, hogy a bankjegyek lefoglaltatásának véget vessenek; a mi ha megtörténik, a pörnek esküdtzék elé kell kerülni. Meglehet, e körülmény birta rá az osztrák követet, hogy a pörrel fölhaladjon.

— A Londonban nyomtatott Kossuth-bankjegyek Magyarországon czimere van, következő magyar felirattal: „E papírpénz elfogadatik Magyarország minden közpénztárában egy egy ezüst forintért, három huszast számítva egy forintrá, és teljes névértékét biztosítja az állam, a nép nevében.” Kossuth Lajos. — Mint beszélük, e bankjegyeknek a közönség közé szivárgott része az angol nép közt már is nagy keletnek örvend.

— A varsóiak felirata a csárhoz következő hangzaik: „A Varsóban történt események, ama hatás, melyet azok a kedélyek felizgatására tettek; s a mindenki szívében támadt, mély felindulás arra birt bennünket, hogy az ország nevében kérelmet terjesszünk

felséged trónja elé; azon reményben, hogy felséged nem szíve meghallgatandja egy szerencsétlen nép szavát. Azon események, miknek leírásától tartózkodunk, éppen nem csupán a nemzet valamely egyes rétegének kiűrésai, hanem a nyomott érzelmek, ki nem elégitett szükségeknek egyértelmű s égető bizonyítványai. A népnek több évi szenvedése, mely századok óta szabad intézmények által igazgatta magát, oly minden törvényes organum hiánya, mely által a nép közvetlenül szólhatna a trónhoz s közölhetné azzal ohajításait s szükségait, honunkat oly helyzetbe juttaták, hogy az csupán áldozatokkal emelheti fel szavát, s ezért az meghozza ezen áldozatokat. Ezen ország mindegyik lakosának lelkében egy, az európai népek középtt különálló nemzetiség erős érzete uralkodik. Ezen érzetet se az idő, se különemü események befolyása meg nem semmisítheti, sőt még csak nem is csökkentheti. Mindaz, mi azt érinti s megsérti, megrázza s nyugtalanítja a kedélyeket. Az ország fájdalommal látja, hogy midőn ezen szükség nem lön kielégítve, mindenütt bizalomhiány keletkezett az alattvalók s uralkodók közt. A bizalom nem térend vissza mind addig, míg erőszakos rendszabályok s hatálytalan eszközök alkalmaztatnak. Honunk, mely hajdan a polgárisadásban a legmiveltebb országokkal megmérkőzhetett, mindaddig nem fejtetheti ki saját erkölcsi s anyagi bőségét, míg csak a nép szelleméből, hagyományából s történelméből folyó elvek ismét be nem hozattatnak az egyház-, törvényhozás-, köznevelés-, szóval az egész szervezetbe. Az ország ohajításai annál forróbbak, mivel az európai népesalásban az egyetlen, melytől a létnek ezen nélkülözhetlen feltételei hiányzanak, melyek nélkül egy társadalom sem ismerheti fel saját célját. A szenvedések s hő ohajításoknak ezen kifejezését a trón lépcsőjéhez létezvén s a fejedelem nemeselelkűségében bizván, telj s hittel császári felséged mély igazságérzetre hivatkozunk.

— Megjegyzésre méltó részlete a varsói dolgoknak azon jelenet, hogy az elkeseredett nép, a 27-kén elesetek hulláival Lengyelhont, III. Napoleont és az igazságot életve, a francia consul lakása elé vonult, s ott sorban lerakván az elesett áldozatokat, midőn a ropant tömeg hangosan nyílvánított kívánságára megjelent az ablakba, ezen szavak intéztek hozzá: „Ide nézzon uram! ezt az oroszok cselekedték: jelentse ön ezt császáriának és Napoleon hgnek.” — A „N. Pr. Ztg.” szerint a varsói mozgalom Lublin, Plock és Augustowo városokra is kiterjedt.

— Ujabb hírek. — Berlin, mart. 7. A lengyel-határszérlől jelentik: Gorcsakoff herceg Varsóban egy, 24 polgárból álló bizottságot nevezett ki, mely a városban székelt, és a csend fenntartására felügyel. E rendszabálynak jó hatása volt. Remélik, hogy a csend feltartható lesz. A forradalmi párt kicsiny, és tudja, hogy külségség nélkül hasztalan minden felkelés. A város helyőrsége mindennap szaporítottatik.

— Napoleon császár a vasói ügyben Kisseleff grófnak közléseket tett, melyekben az orosz kormánynak az okosság és mérséklet utját ajánlja, mindenek felett élénken tanácsolja „szövetségessének”, hogy oly reformokat adjon a lengyeleknek, melyek a további bonyalmokat elháríthatják. Szentpéterü sürgönyök jelentik is, hogy Sándor czár, mihelyt a jobbágyág felszabadítása kérdései el lesznek döntve, alkotmányt adand egész birodalmának.

— A messinai fellegvár ostromzár alá vétele közzétetett, az ellenségeskedések megkezdtek. Az idegen hajók, kivéve az angolok — és amerikaiak, elhagyták Messinát.

— Ratazzi 219 szavazattal 213 ellenében kamaraelnöknek meg van választva.

— London, márcz. 4. Napoleon herceg beszédét valamennyi angol lap, a tory Heraldot is beleértve, egy hangulag magasztalja. A „Times” megjegyzi, „hogy ha a császári herezegnek e beszédéből a francia politika szól, akkor nem vagyunk messze a befejezéstől. Pontius Pilátus mossa kezét az ártatlannak vérértől, és a pápát saját sorsára hagyja.” — Day és fiai paoszt fognak emelni a lefoglalt Kossuth-jegyek végett. Az ügy ekkor az askütek elébe jövend, s ezek valószínűleg nem fogják helyeselni az elbocsátást. A miniszteri „Observer” még kötelességének is tartja — és ez a hangulatot igen igen jellemzi — a kormányt védeni a méltatlan szemrehányás ellen, mintha a panaszló iránt kiváló rokonszenvvel viseltetnék. Az alsóházban, mint már tudjuk, White mart. 5-ikén szóba hozta a dolgot s elérte kitűzött célját; t. i. a kormány azon nyilatkozatát, hogy a korona-ügyeszek az ügybe való avatkozást nem javallják. Kossuth e hó 16-kán akart családostól Londonból elutazni; de most azt hiszik, hogy a pör bevégződése előtt aligha fog elmenni.

Páris, mart. 7. A tanácsülésben a pápa világi

hatalmának javára tett ajánlat fölött vitáztak. Casabianca mint a fölrati bizottság többségének orgánuma, visszaveti ez ajánlatot, s a császár kormányában helyezendő bizalmat kíván. Azt vitatja, hogy sem a bizottság, sem a kormány nem gondol arra, hogy a kath. kereszténység fejét elejtse. Bourqueney báró és a paduai herceg támogatják a javaslatot, éppen így Barthe, ki Piemontnak szemére hányja, hogy Angolország tanácsaira hallgat, míg Franciaországára nem is figyelmeztet. Baroche a javaslat ellen harcol; a fölrattal megelégszik, s azt véli, hogy semmisem mutat arra, hogy Rómából a francia csapatokat vissza keilene huzni. A javaslat 79 szóval 61 ellenében elvetetett. A viták tovább folynak. Páris, mart. 8. A senatus az adressét 120 szóval 3 ellen elfogadta.

-- Bibornok-érsek hg. Scitovszky ő eminenciájánál tegnap Bécsben este 7—9-ig értekezlet tartott, melyben b. Vay, gr. Apponyi, gr. Májláth és b. Sennyei ő nmlgaik vettek részt. Mint halljuk, írja a „Fortschritt“ pouthan állapotok meg, melyek az országgyűlés által a királynak szentesítés végett lennének feltejesztendők.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL

BÉCSI BORZE martius 7-kén.

Állam-adósság.	penzben	áruban		penzben	áruban
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	76.20	76.40	Ausztr. államvaspálya	289.— 290.—
5%-os metalliques	100 frt.	64.50	64.70	Nyugati vasut	186.50 187.50
Földterhermentesítések.				Pardubitz vasut	106.50 107.50
5%-os magyarországi	100 frt.	64.25	65.25	Tiszai vasut	147.— 147.—
5%-os bánági, horvát és szláv	100 frt.	62.50	63.50	Déli vaspálya 60% (ex div.)	190.— 191.—
5%-os erdélyi	100 frt.	61 —	62 —	Károly Lajos vaspálya (ex div.)	158.50 160.—
Sorsjegyek.				Graz-Köflachi	118.— 120.—
Trieszti db.	100 ft pp.	124.—	125.—	N.-Szombati 1-ső kibocsátás	20.— 22.—
Dunagőzhajóz. társ. darabja	100 ft pp.	99.50	100.—	N.-Szombati 2-ik kibocsátás	60.— 64.—
Budai városközség db	40 ft a.é.	35.25	35.75	Váltók (devisek)	
Eszterházy	40 ft pp.	91.—	92.—	Három hónapra	
Salm	40 ft pp.	36.25	36.75	Amsterdam 100 holl. ft (86 ft 52 kr a.é.) 3%	126.50 126.50
Pálffy	40 ft pp.	38.25	38.75	Augsburg 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 1/2 %	126.75 126.75
Clary	40 ft pp.	35.—	35.50	Berlin 100 taller (150 ft ausztr. értékb.) 4 %	— —
St. Genois	40 ft pp.	36.—	36.50	M. Frankfurt 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 %	127.— 127.25
Windischgrätz	20 ft pp.	21.—	21.50	Hamburg 100 márk-bankó ft (75 ft 85 kr) 2 1/2 %	112.— 112.25
Waldstein	20 ft pp.	24.50	25.—	London 10 font sterling. (100 ft 23 1/2 kr) 4 1/2 %	149.50 149.75
Keglevich	10 ft pp.	15.75	16.—	Páris 100 frank (40 ft 50 kr ausztr. ért.) 3 1/2 %	58.80 59.—
Részvények.				Pénznemek.	
Nemzeti bank ex div.)	730.—	732 —	732 —	Korona	20.50 —
Hitelintézet 200 frt.	161.30	161.80	161.80	Császári arany	7.06 —
Alsó-ausztriai esc. bank 500 frt.	563.—	565.—	565.—	Recezs arany	7.06 —
Duna-gőzhajózási társulat 500 ft pp.	410.—	412.—	412.—	Napoleons'or	11.94 —
Trieszti Lloyd 2-ik kibocsátása 500 ft pp.	150.—	160.—	160.—	Orosz imperiale	12.20 —
Budapesti lánchíd 500 ft pp.	390.—	395 —	395 —	Ezüst	48.— —
Éjszakai vasut	1914.30	1914.80	1914.80	A nemzeti kölcsön papir szelvényei	41.50 —

H I R D E T É S E K.

NEM HIVATALOS.

(79)

A t. szülőknek!

A t. Króczér Ágoston tokaji gyógyszerész ur által feltalált, s gyermek betegségek gyógyításánál nélkülözhetlen, a testre oly káros befolyású Giliszta-kezelést biztos elűző és ezen tulajdonai miatt általán kedvelt és már elhírhedt „**Giliszta-Chocolade**“ ismertető és használatra vonatkozó utasításokkal együtt kapható

Schütz Károly,

kereskedésében Kolozsvárt.

Ugyan itt a legfrissebb Erfurti kerti vetemény és Burgundi takarmány Répa magvak is, találatnak.

(1—3)

(75)

Eladó oltványok.

Eladó 500 darab legjobb és legnemesebb fajta 4, 3 és 2 éves oltványok u. m. téli almák, körtvék.

Továbbá 600 darab magról kelt szegfűk a legválogatottabb s legszebb fajtákból; 400 darab szegfű oltványok s 200 darab anyatók mind a legválogatottabb fajtákból.

A faoltványok átvehetők március 20-tól a, szegfűk pedig április 20-tól kezdve. Értekezhetni: belső magyarutcában 408 ház szám alatt Kolozsvárt.

(3—3)

(80)

Haszonbérbe adandó jószág.

Szinden, Kolozsvár és Torda közelében 300 hold tagosított szántó és legelő rész, 50 hold kanyagcsiga egy más melletti lévő 4 és 6 kövű malmal fogadó és malom jövedelemmel s ha kívántat fog bérházaisaival együtt három vagy több évre haszonbérbe adandó. Értekezhetni Kolozsvárt várt ügyvéd Fehér Márton urral, Szinden helyen a tulajdonos Bors Alberttel.

(1—2)

(78)

Haszonbérbe adandó malmok.

Méltóságos özv. Gróf Teleky Lajosné ő nagysága egy más melletti lévő 4 és 6 kövű malmal a Marosvizen Sárpatakon Maros-Vásárhely és Sz. Régen közelében több évekre haszonbérbe kiadók. A feltételek iránt értekezhetni helyi az udvarban.

(1—3)

(77)

Gazdasági gépek és eszközök.

Az országsterre híres Vidats ekéinket, rostáinkat s egyéb gazdasági eszközeinket bátorkodunk az erdélyi gazda-közönségnek figyelmébe ajánlani. s tisztelttel kérjük a gazda urakat, sziveskedjenek megrendeléseiket jövőben Kolozsvárra utasítani. **Baris József urhoz, a kolozsvári fiók-műhelyünk** vezetőjéhez, ki a megrendelések pontos teljesítéséről azonnal gondoskodni fog. — Ezen fiók műhelyt főleg az erdélyi gazda közönség érdekében állítottuk fel a végett, hogy a hosszú utról gyakran törve oda érkező gépeinket ismét helyreállítsa, s az által elejét vegyük minden panaszoknak.

Kolozsvári fiók-műhelyünk gépjavitásokat is szívesen elvállal, mire nézve azt a tisztelt közönségnek pártfogásába ajánlani bátorkodunk.

(2—4)

Vidats István gépgyára Pesten.

Fiók-műhely KOLOZSVÁRTT, két viz közt hosszuutca 382 szám.

(1150) | 12/3 1861.

POP J. G.

(9—9)

Anatherinszajvizc.

Már nálunk is lassanként mind több figyelmet kezdenek a fogakra fordítani, mir azoknak oly nagy szüksége van, hogy az ember fájdalmak és kellemetlenségtől megóvassék. Nincs fájdalom a fogfájáshoz hasonló. Maga a szép Helena is rossz fogakkal és ennek következtében rosbüzü lehellettel kéri nélkül maradt volna, s amaz, a historian ismeretes miniszter, a kit a trónra lépett fiatal uralkodó nyugalmazott, mivel az agg állam-főrlu rossz fogai reá kellemetlenül hatottak, nem halt volna tört szívvél meg. Az ismeretes mondat: „principis obsta, sero medicina paratur“ semmire se alkalmazható tehát annyira mint a fogakra.

A fogfájdalomnak legkisebb mutatkozására azonnal használni kell a POPP ANATHERIN-SZAJVIZÉT, s azonnal meg vagyunk óva azon káros következményektől, melyeket a saját magunk irányában kötelességmulasztás szokott maga után vonni. „Vigyázzunk magunkra!“ — ez az első szabály, ha az ember egészséges akar maradni, s ez különösen a fogakra nézve áll. Minden betegségre több gondot fordítani, mint a fogfájásra, s pedig ez nemcsak a legkisebb betegségre, hanem a legkellemetlenebb is, nemelyeket egész életen át gyötörvén. Arra, hogy a fogak minő szerepet visznek betegségek történetében, rendesen csak akkor gondolnak, midőn azok már fájnak, s kihuzandók. De akkor már késő, már csak gyökeres orvoslás, a bajnak gyökerestől való eltávolítása segít.

Ambar Popp Anatherin-szajvizc. majd minden nagyobb háztartásnál alkalmazva van, mégis figyelemztetjük azokat, a kik még azt nem ismerik, hogy mily hathatós szer az. Ez a legpompásabb szer a fogak épen tartására, a fájdalom eltávolítása, s ha a baj elharapódzott, annak megakadályozására. Különösen alkalmas a fog-tisztításra még akkor is, ha a borkód lerakódás tisztán tartja; elszibbasztja az odvas fogak fájdalmát, és a kezdetben levő fog-évedéseket megszünteti; meggyógyítja a petyhüdt foghúst, szilárdítja az ingó fogakat, s biztos gyógyszer a foghús-vérzés könnyebb esetében. Hathatós továbbá a foghús rothadása ellen, rheumati cus fájdalmaknál, s megbecsülhetetlen végül azért, hogy a lehelletet kellemes szagúvá teszi, sa rögzött száj-szagot is eltávolítja.

Az elismerés, a melyben az Anatherin-szajvizc. részeseül, nem csak általános elterjedése, hanem számtalan dicserő iratok által is bizonyítható. Bizonyítványt bírnak herceg Eszterhazy né, gróf Fricsné, gróf Fürstenberg, báró Pereira, s több orvosoktól, mint Oppolzer, Heller, Brants, Ritter, Schaffer stb.

Ezen Anatherin-szajvizc. kapható, Kolozsvárt: Wolff J. és Kudy J. gyógyszer-táraikban. Tordán: Wolff G. gyógyszer. Szébenben: Zóher és Müller, Steiner gyógyszerész. Brassóban Fabick János fia és G. János fia. Károly-Fejérvárt: Rusz, Wagner könyvtár. Segesvárt: Misselbacher J. M. Beszterczen: Dietrich és Fleischer. Dézsen: Kremer S. Déván: Büchler A. Nagy-Váradon: Janky J., Huzella. Fogarason: Nehrer. M.-Vásárhelyen: Büchler D. és Fogarasi. Balázsfalván: Kovrig T. Szászvároson: Specht, Leonhardt J., és Wotsch gyógyszer. Szász-Régenben: Traugott és Wachner, Zilahon: Ifj. Ábrahám Gábor. Debreczenben: Bezler gyógyszerész. Saltzman és Czanak J. urak.

STEIN JÁNOS

könyvtárusnál Kolozsvárt kapható:

Attila und rother Frack,

Gedanken über das

Verhältniss Ungarns zu Oesterreichs und die Neugestaltung des Kaiserstaates.

Von Gr. J. C.

Ára 50 krajczár osztrákértékben.

FÜREDY L.

NÉZETEK

magyar polgári törvénynek

a jelen viszonyok szerinti módosíthatásáról.

Ára 60 krajczár.

ELEMENTA

juris prudentiae hungaricae

per Alexium Kövy; ára 3 forint.

Jus Transilvanico Saxonum

Auctore Lad. Nagy. Ára 1 frt 80 kr.

Orvosi tanácsadó

varoson és falun.

Szerkesztő LENGYEL DÁNIEL orvostudor.

Ára 2 forint o. é.